

คำวินิจฉัยของ นายอุระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๐/๒๕๕๘

วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๔๗/๒๕๕๗

กรณีสืบเนื่องจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๗/๒๕๕๗ วินิจฉัยว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุด และมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ มาตรา ๓๓๓ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) มาตรา ๓๐ ประกอบด้วยระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖ (๕) แล้ว ส่วนการที่ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหนังสือในนามคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอรายชื่อบุคคล จำนวน ๓ คน ให้วุฒิสภาพิจารณาเลือก และวุฒิสภามีมติเลือกผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ คน จากจำนวน ๓ คน ตามที่ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหนังสือในนามคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอมานั้น เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพราะมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ มาตรา ๓๓๓ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) มาตรา ๓๐ ประกอบด้วยระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖ (๕) และมาตรา ๓๑

เมื่อกระบวนการให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียแล้ว คุณหญิงจรรุภกร เมณฑกา จึงไม่อาจที่จะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต่อไปได้ นับตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย เนื่องจากถือว่า มิได้รับเลือกจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และถือว่ามิได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาตามกระบวนการให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาตั้งแต่ต้น

ต่อมา นายประธาน คบเพชร ผู้ที่ได้รับเลือกด้วยคะแนนเสียงสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดที่มีอยู่ (ในกระบวนการสรรหาให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าวข้างต้น) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๓ แจ้งต่อประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ขอยกเลิกความยินยอมรับการเสนอชื่อเป็นผู้ที่สมควรได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งให้ประธานวุฒิสภารับทราบ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๓ แจ้งประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่า ประธานวุฒิสภารับทราบแล้ว และแจ้งให้ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทราบว่ากระบวนการสรรหาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๗/๒๕๔๓ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้เริ่มดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๓ โดยพิจารณาเลือก นายวิสุทธี มนตรีวัต ซึ่งเป็นผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เป็นผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้เสนอชื่อ นายวิสุทธี มนตรีวัต ซึ่งได้ให้ความยินยอมไปยังวุฒิสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งวุฒิสภาได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ให้ความเห็นชอบให้นายวิสุทธี มนตรีวัต เป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๔ ประธานวุฒิสภาได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในการสรรหาผู้ที่เหมาะสมได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ ได้เกิดเป็นปัญหาที่ทำให้การพิจารณาเลือกบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๔ (ขณะยังไม่มีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง) นายวิสุทธี มนตรีวัต ได้ขอลงตัวจากที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

คุณหญิงจาวรรรณ เณชทกา ได้โต้แย้งการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ในกรณีการดำเนินการสรรหาและเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ และชี้แจงยืนยันสถานภาพการดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมาโดยตลอดว่า คำวินิจฉัยของ

ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีข้อความใดให้ตนต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งปัจจุบัน ก็ยังไม่มีการโปรดเกล้าฯ ให้ตนพ้นจากตำแหน่งแต่อย่างใด ตนจึงยังเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอยู่

ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยจนกระทั่งปัจจุบันได้มีการวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นโต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญและการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และวุฒิสภาในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าวอย่างกว้างขวาง ทั้งจากกลุ่มสมาชิกวุฒิสภา กลุ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กลุ่มข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ องค์กรเอกชน คณะบุคคลและสื่อมวลชน โดยมีการเผยแพร่แสดงความคิดเห็นในลักษณะการประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยน ให้สัมภาษณ์ อภิปรายในรายการผ่านสื่อทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และสื่อในรูปแบบต่าง ๆ พอสรุปประเด็นข้อโต้แย้งวิพากษ์วิจารณ์ ได้ดังนี้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไม่ปรากฏข้อความใดที่ระบุให้คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา พ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และการพ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยต้องมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่งด้วย คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไม่มีผลลบถ่วงมติวุฒิสภาที่ได้ให้ความเห็นชอบคุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา และได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

การดำเนินการสรรหาและพิจารณาเลือกนายวิสุทธิ์ มนต์วิวัฒน์ เป็นผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัย ในขณะที่คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา ยังไม่พ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีความเห็นต่อข้อโต้แย้งวิพากษ์วิจารณ์โดยใช้หลักนิติวิธีทางกฎหมายมหาชน ดังนี้

ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน นั้น เห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ บัญญัติให้การตรวจเงินแผ่นดินกระทำโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นอิสระและเป็นกลาง อันถือเป็นหลักการที่กำหนดให้มีองค์กรอิสระ

ภายนอกฝ่ายบริหารทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการกระทำทางปกครองที่เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน หรือเป็นการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยองค์กรพิเศษ ต้องมีลักษณะเป็นอิสระ ที่จะตรวจสอบ ควบคุมกิจกรรมที่รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำโดยองค์กรควบคุมนั้นเองจะต้องถูกตรวจสอบได้ด้วยการ ควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินนั้น ได้มีการกำหนดรายละเอียดของโครงสร้างและการจัดองค์กร ตลอดจนอำนาจหน้าที่ไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งได้วางระบบให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ มาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน และพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดผลการตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบ การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งขณะเดียวกันต้องทำหน้าที่เป็น หัวหน้าหน่วยธุรการให้กับคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินด้วย รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๓ (๑) จึงวางหลักการ ให้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในการพิจารณาเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ ได้วางหลักการว่า เมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน แล้วให้เสนอรายชื่อผู้นั้นให้วุฒิสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากวุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบก็ให้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินคัดเลือกบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแล้วเสนอ วุฒิสภาต่อไปจนกว่าวุฒิสภาจะให้ความเห็นชอบ

หลักการดังกล่าวเป็นหลักการที่สร้างขึ้น เพื่อให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระ และเป็นกลางมากที่สุด โดยเป็นหลักการแยกองค์กรคัดเลือกตัวบุคคลออกจากองค์กรที่ให้ความเห็นชอบ เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งมีความเชื่อมโยงกับองค์กรแต่งตั้งให้น้อยที่สุด ดังนั้นหลักการที่ให้วุฒิสภาเป็น องค์กรที่ให้ความเห็นชอบบุคคลที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้เลือก จึงถูกต้องเหมาะสมและ สอดคล้องในระบบการควบคุมตรวจสอบการกระทำทางปกครองของฝ่ายปกครองที่เกี่ยวกับการ ใช้จ่ายเงินแผ่นดิน โดยองค์กรอิสระภายนอกฝ่ายบริหาร ตรงตามเจตนารมณ์แห่งบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแล้ว

ดังนั้น การที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้เลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดวิธีปฏิบัติไว้เป็นการถูกต้องแล้ว แต่กลับเสนอ บัญชีรายชื่อผู้ที่ไม่ได้รับเลือกโดยถูกต้องไปให้วุฒิสภาพิจารณาเลือกด้วย จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการเสนอ

เพื่อให้ความเห็นชอบ เพราะมีรายชื่อมากกว่าหนึ่งคน และการที่วุฒิสภาเลือกคุณหญิงจรรยาบรรณ เมณฑกา ผู้ที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้เลือกตามกฎหมายและระเบียบ แต่มีรายชื่อมาในบัญชีด้วย แล้วนำมาให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จึงมิใช่กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ แต่เป็นกรณีที่วุฒิสภาได้เลือกบุคคลที่สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเอง การกระทำของ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและวุฒิสภาไม่ชอบด้วยหลักการดังกล่าว และขัดต่อบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

ปัญหาการควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของศาลรัฐธรรมนูญ กรณีการใช้อำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและวุฒิสภาไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญในกระบวนการเพื่อให้ได้มา ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน นั้น เห็นว่า

(๑) รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ รัฐธรรมนูญของไทยได้รับรองหลักการของ ทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ให้การใช้อำนาจธิปไตยซึ่งเป็น อำนาจสูงสุดของประเทศแบ่งออกเป็น ๓ ฝ่าย โดยพระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภาในการใช้อำนาจนิติบัญญัติ ทางคณะรัฐมนตรีในการใช้อำนาจบริหาร และทางศาลในการใช้อำนาจตุลาการ เพื่อให้มีการถ่วงดุลและคานอำนาจกัน มิให้องค์กรผู้ทรงอำนาจฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเกินไปจนเกินขอบเขต และศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการที่จำเป็นต้องจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัย ปัญหาหรือข้อโต้แย้งทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ ติความรัฐธรรมนูญ รวมทั้งพิจารณาวินิจฉัย เรื่องอื่นใดตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจไว้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตาม รัฐธรรมนูญ หรือข้อโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ

(๒) คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๗/๒๕๔๗ เป็นการวินิจฉัยที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ สอดคล้องกับหลักการที่กล่าวไว้ในข้อ (๑) และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๘ ให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการใช้อำนาจตุลาการของ ศาลรัฐธรรมนูญในการควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญนั้น เป็นเด็ดขาดมีผลผูกพันฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการด้วยตนเอง ตามหลักถ่วงดุลและคานอำนาจของทฤษฎีแบ่งแยกอำนาจ นั้นเอง

ดังนั้น คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวย่อมเป็นผลให้คุณหญิงจรรยาบรรณ เมณฑกา ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งได้ตำแหน่งมาจากกระบวนการให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงิน แผ่นดินที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต่อไปได้

ตามหลักนิติรัฐของการปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งประเทศไทยยึดถือ โดยเป็นหลักการปกครอง โดยกฎหมาย มีขึ้นเพื่อคุ้มครองรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชน อันประกอบด้วยหลักความชอบด้วย กฎหมายของการกระทำทางปกครอง หลักความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และหลักการควบคุมตรวจสอบ โดยองค์กรตุลาการนี้ ซึ่งการที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต่อไปได้ ไม่จำเป็นต้อง เขียนไว้ในกฎหมาย เพราะตามหลักนิติรัฐ การใดที่ขัดต่อกฎหมายการนั้นย่อมเสียไปไม่อาจใช้บังคับได้ สิ่งใดที่เกิดจากการใดที่ขัดต่อกฎหมาย โดยเฉพาะขัดต่อกฎหมายสูงสุดย่อมถือว่าไม่มีการเกิดขึ้นซึ่งสิ่งนั้น ๆ และถือว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้ใช้อำนาจตุลาการทางศาลรัฐธรรมนูญเอง มติของวุฒิสภาที่เลือก คุณหญิงจรรวรรณ เมณฑกา ได้ถูกศาลรัฐธรรมนูญควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแล้วว่าเป็นการ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ จึงย่อมไม่อาจคงอยู่ต่อไปได้ เพราะแม้แต่กฎหมายที่ผ่านกระบวนการตรา โดยฝ่ายนิติบัญญัติมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย หากเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติ แห่งกฎหมายนั้นก็เป็นอันใช้บังคับไม่ได้โดยการควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของศาลรัฐธรรมนูญ และที่ศาลรัฐธรรมนูญมิได้วินิจฉัยถึงการพ้นจากตำแหน่งด้วยก็เพราะคำร้องของประธานรัฐสภามิได้ กล่าวไว้แต่ประการใด อย่างไรก็ตามแม้รัฐธรรมนูญจะมีได้มีการบัญญัติไว้ชัดเจนว่า คำวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญเริ่มมีผลผูกพันตั้งแต่วันที่ใด แต่ในทางปฏิบัติของศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญ เสร็จสิ้นการพิจารณาคดีเรื่องใดแล้วจะแจ้งคำวินิจฉัยไปยังคู่กรณีเพื่อทราบจะ ไม่มีการออกนั่งบัลลังก์ เพื่ออ่านคำวินิจฉัย ฉะนั้นตามหลักทั่วไปกำหนดเวลาเริ่มต้นของการมีผลผูกพันของคำพิพากษาหรือ คำวินิจฉัยจึงต้องถือเอาวันที่ศาลพิพากษาหรือคำวินิจฉัย หรือวันที่ศาลได้อ่านคำวินิจฉัยหรือคำพิพากษา อันเป็นไปตามหลักทั่วไปของการทำคำพิพากษาของศาลทั้งหลาย

ปัญหาการดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน นั้น เห็นว่า เมื่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ เป็นเด็ดขาดมีผลผูกพันองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๘ จึงต้องถือว่า คุณหญิงจรรวรรณ เมณฑกา ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องถือว่าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยชอบด้วยกฎหมาย มาตั้งแต่ต้น คุณหญิงจรรวรรณ เมณฑกา จึงไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ต่อไปได้ นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย เนื่องจากถือว่ามิได้รับเลือกจากคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินและถือว่ามิได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภามาตามกระบวนการให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาตั้งแต่ต้น และไม่มียกเว้นตามรัฐธรรมนูญให้

ต้องมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่งในกรณีดังกล่าว ซึ่งในทางปฏิบัติเมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งใหม่ ตามประกาศแต่งตั้งก็จะปรากฏข้อความที่แสดงให้เห็นถึงความสิ้นสุดของสถานะผู้ดำรงตำแหน่งก่อนนั้น เทียบเคียงกรณีที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก จารุภัทร เรืองสุวรรณ เป็นกรรมการการเลือกตั้ง แทนพลเอก ศิริรินทร์ชูปเกล้า ตามประกาศแต่งตั้งกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

ดังนั้น คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จึงต้องดำเนินการสรรหาและเลือกบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ มาตรา ๓๓๓ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) มาตรา ๓๐ ประกอบด้วยระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ และมาตรา ๓๑

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินชุดปัจจุบันพิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินชุดก่อนได้ดำเนินการสรรหาและเลือกบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๙/๒๕๕๓ อันเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ มาตรา ๓๓๓ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และได้เกิดข้อโต้แย้งกับคุณหญิงจรวรรณ เมณฑกา ที่เห็นว่าตนยังดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเกิดข้อโต้แย้งวิพากษ์วิจารณ์ขยายวงกว้างออกไปโดยกลุ่มสมาชิกวุฒิสภา กลุ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักวิชาการ องค์กรเอกชนและสื่อมวลชนจนเกิดความสับสนเป็นอย่างมากแก่ประชาชนทั่วไป เมื่อวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบนายวิสุทธิ มนตรีวัต และประธานวุฒิสภาได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่ต่อมานายวิสุทธิ มนตรีวัต ได้ถอนตัวไป ปัจจุบันยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ที่จะใช้อำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่อย่างใด

กรณีดังกล่าวถือเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ที่เกิดจากการโต้แย้งคัดค้านทั้งจากคุณหญิงจรวรรณ เมณฑกา ซึ่งหากถือว่าดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอยู่จริง ก็อาจถือได้ว่าเป็นอีกองค์กรหนึ่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ และมาตรา ๓๓๓ ประเภทองค์กรเดียวที่มีอำนาจหน้าที่

ตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญประเภทองค์กรกลุ่ม และจากองค์กรภายนอกต่าง ๆ ที่ปรากฏตามสื่อมวลชนเป็นที่ทราบกันอยู่โดยทั่วไป

ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จึงเสนอเรื่องพร้อมความเห็นเป็นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ โดยมีคำขอให้พิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

๑. ภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๗/๒๕๕๓ ว่า การใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและวุฒิสภาในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีการใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพราะมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ มาตรา ๓๓๓ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) มาตรา ๓๐ ประกอบด้วยระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๖ (๕) และมาตรา ๓๑ นั้น

การที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้โดยดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ โดยถือผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญผูกพันคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและวุฒิสภา และถือว่าคุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา มิได้รับเลือกจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและมิได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภามาตั้งแต่ต้นจึงไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต่อไปได้ นับตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยนั้น ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ ประการใด

๒. การที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ โดยไม่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา พ้นจากตำแหน่ง เพราะมิใช่ตำแหน่งตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ นั้น ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

กรณีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า จะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย

มีข้อพิจารณาตามคำร้องว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเป็นผู้ร้อง เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ และกรณีมีปัญหาโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ร้อง หรือไม่

คำว่า “องค์กรตามรัฐธรรมนูญ” หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งขึ้นและกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ บัญญัติให้มีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา ให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

มีข้อที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า กรณีมีปัญหาโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นผู้ร้อง หรือไม่

ตามคำร้องได้ความว่า เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๗/๒๕๔๓ ซึ่งวินิจฉัยว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุด และมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ มาตรา ๓๑๓ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) มาตรา ๓๐ ประกอบด้วยระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่เหมาะสมได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖ (๕) แล้ว ส่วนการที่ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหนังสือในนามคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอรายชื่อบุคคลจำนวน ๓ คน ให้วุฒิสภาพิจารณาเลือก และวุฒิสภามีมติเลือกผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ คน จากจำนวน ๓ คน ตามที่ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหนังสือในนามคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอมานั้น เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพราะมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ มาตรา ๓๑๓ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) มาตรา ๓๐ ประกอบด้วยระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่เหมาะสมได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖ (๕) และมาตรา ๓๑

นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัย จนกระทั่งปัจจุบัน ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นโต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญและการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและวุฒิสภาในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าวอย่างกว้างขวาง ทั้งจากสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ องค์กรเอกชน คณะบุคคลและสื่อมวลชน โดยมีการเผยแพร่แสดงความคิดเห็นในลักษณะการประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยน อภิปรายในรายการผ่านสื่อทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และสื่อในรูปแบบต่าง ๆ สรุปได้ว่า

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไม่ปรากฏข้อความใดที่ระบุให้คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา พ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และการพ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยต้องมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่งด้วย คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไม่มีผลลบถ่วงมติวุฒิสภาที่ได้ให้ความเห็นชอบคุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา และได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

การดำเนินการสรรหาและพิจารณาเลือกนายวิสุทธิ์ มนตรีวัต เป็นผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๗/๒๕๔๗ ในขณะที่คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา ยังไม่พ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรณีตามปัญหาข้อแรก ที่ผู้ร้องอ้างว่า คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา ที่เห็นว่าตนยังดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้โต้แย้งการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องในกรณีการดำเนินการสรรหาและเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ และยืนยันสถานภาพการดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมาโดยตลอด และเกิดข้อโต้แย้งวิพากษ์วิจารณ์จากกลุ่มสมาชิกวุฒิสภา กลุ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักวิชาการ องค์กรเอกชนและสื่อมวลชน จนทำให้เกิดความสับสนแก่ประชาชนนั้น เป็นเพียงความเห็นของบุคคลหรือคณะบุคคล ที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ได้แสดงความเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ในแง่มุมต่าง ๆ แต่บุคคลดังกล่าวมิใช่องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่อาจถือได้ว่า เป็นกรณีมีปัญหาโต้แย้งระหว่างองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหลังจากศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๗/๒๕๔๗ ผู้ร้องก็ได้ดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรได้รับ

การเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ โดยพิจารณาเลือก นายวิสุทธิ์ มนตรีวัต ซึ่งเป็นผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เป็นผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้เสนอชื่อนายวิสุทธิ์ มนตรีวัต ซึ่งได้ให้ความยินยอมไปยังวุฒิสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งวุฒิสภาได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ให้ความเห็นชอบให้นายวิสุทธิ์ มนตรีวัต เป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ประธานวุฒิสภาได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ซึ่งผู้ร้องได้ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๗/๒๕๕๓ ถูกต้องตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว และไม่มีการตั้งข้อหาได้ว่า ได้มีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ร้อง ข้อที่ผู้ร้องอ้างว่า คุณหญิงจรรยาธรณเมณฑกา ได้แย้งการดำเนินการของผู้ร้องนั้น เมื่อผู้ร้องได้ดำเนินการให้เป็นไปตามผลของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๗/๒๕๕๓ ก็ไม่อาจถือว่า คุณหญิงจรรยาธรณเมณฑกา เป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ และมาตรา ๓๓๓ คำร้องของผู้ร้องในข้อนี้จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ที่จะเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

สำหรับปัญหาข้อต่อมาที่ว่า การที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ โดยไม่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้คุณหญิงจรรยาธรณเมณฑกา พ้นจากตำแหน่งเสียก่อนนั้นชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ เห็นว่า ได้วินิจฉัยมาแล้วว่า ผู้ร้องได้ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๗/๒๕๕๓ และปฏิบัติถูกต้องตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว ไม่ได้มีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับพิจารณาวินิจฉัย จึงไม่มีการตั้งข้อหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยตามปัญหาข้อนี้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงไม่รับคำร้องของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ